

... SCRIPTA MANENT ...

»*Verba volant – scripta manent*« pravi latinski rek. Pisana beseda ostane. Tako so tudi v krstni knjigi vojniške fare ostale zapisane besede duhovnika, ki je spomladi leta 1954 vanjo zabeležil ime krščenega dečka, ki so mu starši izbrali ime Theodatus, Bogdan. Morda si je duhovnik ob tem mislil, le kaj bo od Boga dani otrok v življenju dosegel? Odtlej je po Savi in Savinji preteklo precej vode, minila so poletja in minile zime, deček je zrastel v fanta in ta v moža, ki si je izbral duhovniški poklic in življenje v družini sv. Janeza Boska. Kot duhovnik pa je posegal po še višjih naslovih, dosegel doktorsko čast in se uveljavil kot raziskovalec, zgodovinar, arhivar, prevajalec, pedagog. Profesorsko službo je sprva opravljal med srednješolsko mladino, pozneje pa vrsto let delil iz svoje zakladnice znanja uka željnim študentom, ki so se srečevali z zgodovino Cerkve. Poleg teh pa je opravljal še vrsto funkcij v različnih državnih in cerkvenih odborih, vsak od katerih bi najbrž terjal nekaj vrstic. Sedemdeset let je pač dolga doba in ko se človek ob jubileju s hvaležnostjo zazre v prehojene poti, se nemalokrat izkaže, da je bila marsikatera steza na novo utrta, včasih celo vklesana v stene življenjskih preizkušenj. Rezultati teh preizkušenj se danes skrivajo v vedrini obraza in v srcu, ki še vedno ohranja vero in upanje. Vse to, skupaj z znanjem, lahko še bolj jasno in odprtih rok deli med ljudi. Temu ustrezno pridejo tudi nagrade in priznanja. Zgodovinarji in raziskovalci pa praktično najbrž najbolj cenimo nova dognanja in osvetlitve manj znanih ali celo neznanih dokumentov, ki pričajo o dogodkih, osebnostih ali obdobjih zgodovine. Kot se torej spodobi ob takšnih častitljivih dogodkih, so se različni avtorji in avtorice na svoj način odzvali povabilu in prispevali razprave, ki predvsem po zaslugi izr. prof. dr. Aleša Mavra z Univerze v Mariboru segajo celo v čas pozne antike. Preostali so v svojih razpravah veliko bliže 18., 19. in predvsem 20. stoletju. V njih se dotaknejo bodisi področja slikarske umetnosti bodisi velevažnih dogodkov, v katerih je sodeloval lavantinski škof Anton Martin Slomšek. Spet drugi so se dotaknili sestavljanj državnih katastrof ali dragocenih podatkov preko anket, ki jih je zbiral tajnik nadvojvode Janeza. Precej avtorjev in avtoric se je osredotočilo na cesarsko pisarno in gradivo, ki se dotika naših krajev, ali pa so se posvetili posameznim osebnostim in zapisom, ki imajo opraviti z vihnim obdobjem velike vojne in prelomnimi dnevi neposredno po njej. Prav tako dobrodošli sta razpravi, ki se dotikata božjih služabnikov Antona Vovka in Lojzeta Kozarja;

slednji si je kot pisatelj in prevajalec zvesto dopisoval z duhovniškim sobratom in kolegom slavistom ter prevajalcem Jožetom Gregoričem. Vsak od avtorjev je prispeval svojo razpravo z željo po obogatitvi slovenskega zgodovinopisja z novimi spoznanji. A nič manjša ni bila želja, da se počasti nekdanjega urednika *Acte Ecclesiasticae Sloveniae*, zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani dr. Bogdana Kolarja, ki mu vsi skupaj kličemo: *Ad multos annos!*

doc. dr. Miha Šimac
Urednik AES